

دیدار نویسنده و راوی کتاب «فرنگیس» با رهبر انقلاب

ایستنا: نویسنده و راوی کتاب «فرنگیس» با مقام معظم رهبری دیدار کردند. ظهر روز گذشته پس از برگزاری مراسم هفتمین پاسداشت ادبیات جهاد و مقاومت که در آن تقریظ آیت‌الله خامنه‌ای بر کتاب «فرنگیس» منتشر شد، خانم‌ها فرنگیس حیدرپور...

صفحه ۲

دوشنبه ۹ مهر ۱۳۹۷ • ۲۱ محرم ۱۴۴۰ • ۱۱ اکتبر ۲۰۱۸

حکومت ۳ مفسد اقتصادی به اعدام و ۳۲ نفر به حبس

گروه سیاست: سخنگو و معاون اول دستگاه قضا در حاشیه مراسم تودیع و معارفه رئیس کل دادگستری استان زنجان از صدور حکم اعدام برای سه مفسد اقتصادی خبر داد و گفت: سه نفر از مفسدان اقتصادی در دادگاه بدوی به عنوان مفسد فی‌الارض...

صفحه ۳

اژه‌ای خیرداد:

سال شانزدهم • شماره ۳۲۵۶ • ۱۶ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

مصائب ریال، حباب دلار

غلامرضا نظر بلند . اقتصادداران

«بازار ارز» در ماه‌ها و به‌ویژه هفته‌های اخیر، دچار تلاطم روزافزون شده و آثار مخربی بر تمامی شئونات زندگی مردم به‌ویژه دهک‌های پایین درآمدی به‌جای گذاشته است. وقوع و شیوع این وضعیت نابهنجار پرسش‌های متعدد و متوعی را موجب شده که تقریباً همگی بدون جواب مانده است. آیا تقدینگی بدون مایابا (مایابای رشد اقتصادی) آن‌هم با نرخ رشدی بی‌حجابا علت اصلی است؟ آیا دستکاری دولت و مداخلات جا و بی‌جای آن در بازار ارز موجب آشفتگی شده است؟ آیا دولت اراده کرده کسری بودجه خود را رفع و حقوق و مطالبات کارکنان و مطالبات پیمانکاران را پرداخت کند و راهی عملی‌تر و در ضمن ارزان‌تر و بی‌حساب و کتاب‌تر از تبدیل دلارهای نفتی خود به ریال در این بازار ندیده است؟ آیا تحریم‌ها و هراس از تشدید آن و بنابراین ایجاد تقاضای احیاناً احتیاطی و ریسک‌پناها (هچینگ) نقش اصلی را دارد؟ آیا سفته‌بازی یا چیزی که کف جامعه به آن دلال‌بازی و بورس‌بازی می‌گویند، موجب شعله‌ورشدن هرچه‌بیشتر این آتش شده است؟ آیا ناهماهنگی‌های بین‌دستگاهی (به‌ویژه بین قوای مجریه و قضائیه) تقصیرکار است؟ این بخشی از پرسش‌هاست. این نوشتار در پی پاسخ‌دادن به هیچ‌یک از پرسش‌های پیش‌گفته نیست؛ چراکه پاسخ‌گویی به هرکدام از آنها متضمن احصا و تعیین میزان مشارکت و تأثیرگذاری متغیرهای درون‌زا و بیرون‌زای فراوانی است که نه نگارنده حداقل از بخش‌های پشت پرده آن اطلاعی دارد و نه کلا در حوصله و مجال این مقال است. نوشتار حاضر ناظر به پرسش این روزهای بخشی از افراد جامعه است که می‌خواهند بدانند برای حفظ ارزش دارایی در وانفسای کاهش حتی لحظه‌به‌لحظه ارزش پول ملی چه باید بکنند؟ بسیاری از کارشناسان به این پرسش پاسخ داده‌اند. به دو پاسخی اشاره می‌کنم که در تقابل با یکدیگرند و ازاین‌رو می‌توانند به خوانندگان دید طرفینی بدهند تا بتوانند جوابات گوناگون را بیشتر ببینند و با برخورداری از آگاهی بیشتر تصمیم‌گیری کنند. یکی از این پاسخ‌ها در آن یکی از اقتصادخوانده‌های خارج‌نشین است که در سال‌های گذشته راجع به موضوعات اقتصادی نظر می‌دهد و با برخی رسانه‌ها مصاحبه می‌کند. او هفته گذشته به قول خودش با «دلی پردرد» هم‌وطنانش را مخاطب قرار داد و چنین گفت: «کالاایی که مورد تقاضاست را خریداری کنید و در خانه بگذارید و وقتی که گران شد، آنها را بفروشید تا بتوانید افزایش قیمت کالاها را اساسی مورد نیاز خود را در آن هنگام تا اندازه‌ای جبران کنید». پاسخ دیگر را در نوشته‌ای که متأسفانه نام و نشان نویسنده را نیافتیم، با عنوان اصلی «هشدار جدی به خریداران دلار ۲۰ هزار تومانی» و زیر عنوان «آیا تابه‌حال ثنوری اححق بزرگ‌تر در اقتصاد را شنیده‌اید؟» یافتیم. گفتنی است به موجب نظریه حماقت بیشتر یا اححق بزرگ‌تر (greater fool theory) که در ابتدا شاهد مثال خود را در بازار سهام پیدا کرد، «اححق» که سهام با قیمت بالا می‌خرد، می‌داند که «اححق‌تر» از او هم یافت می‌شود تا سهام خود را به قیمتی بالاتر به او بفروشد. اما «این روند تا کجا ادامه می‌یابد؟» پرسشی است که نظریه مزبور به‌دنبال دادن پاسخ به آن است. «نظریه اححق بزرگ‌تر» که بعداً در بازارهای دیگر هم مصداق پیدا کرد، دربارۀ بازار این روزهای ارز کشورمان نیز صادق است. بنابراین به رسم مآلوف پرسش اصلی این است که تا کی قیمت دلار و یورو و دیگر ارزها در این بازار همچنان بالا می‌رود؟ پاسخ پرسش فوق این است: تا وقتی که حباب بازار بترکد.

ادامه در صفحه ۴

نامداران وبی نشان‌های لیست ارزی

منابع ارزی به چه کسانی تعلق گرفت

صفحه ۴

ظریف در گفت‌وگو با فرید زکریا در «سی‌ان‌ان» از تعهد روسیه، چین و اروپا به برجام خبر داد

منافع ایران را تأمین می‌کنیم

صفحه ۱۵

یادداشت

نقش منطقه‌ای پول ایرانی

وجود می‌آمد.مسلم است که از ابتدا شبکه وهابیت، صهیونیسم و اسیران آمریکایی آنها با این نقش‌آفرینی ایران مخالف می‌بودند؛ ولی بی‌خیالی بوروکرات‌های وطنی در این کاستی نقشی مهم‌تر داشته است. آیا سازمان برنامه با آن دستگاه عظیم و عریض و طویل «برنامه» برای این‌گونه طرح‌ها به دولت ارائه داده یا از این طرح پشتیبانی کرده و یا می‌کند؟اپس چگونه اکنون بوروکرات‌ها که از خزانه ملت حقوق می‌گیرند، دولت جمهوری چگونگی برداشت از این بزرگ‌ترین میدان گازی جهان، یک دیپلماسی فعال توافق‌نامه برداشت تهیه می‌کرد که شئونات کشور بزرگ ایران در مقابل یک شیخ‌نشین که در آن زمان فقط ۱۵۰ هزار نفر جمعیت داشت، رعایت می‌شد. طبق گزاره الف (بالا) باید برای پیش‌تولید گاز از سوی قطر حتی برای عبور گاز تولیدی آنها از طریق خاک ایران به اروپا توافق می‌شد و برای آنها هم بازار پاکستان و هند از طریق خاک ایران در نظر گرفته می‌شد و علاوه بر منافع ذکرشده در بالا حق‌العبور خوبی هم به طور مستمر نصیب ایران می‌شد. متأسفانه سیاسی‌کاری‌های سیاست و اقتصاد بین‌الملل ناموختگان و احمال در دیپلماسی انرژی این فرصت‌ها را برای همیشه از کف کشور ما ربود.البته اگر اقدام به‌موقع به‌ویژه در فضای منطقه‌ای و بین‌المللی که پس از پایان جنگ به نفع ایران به وجود آمده بود و هنوز تحریم‌های جدی‌تر علیه ایران مطرح و اعمال نشده بود و ایران به مرکز مبادلات انرژی منطقه‌ای regional energy hub تبدیل شده بود، علاوه بر فروش رسمی فرآورده‌های نفتی و گاز و برق و مبادله با همسایگان درآمد‌های مستمر و شایان و حتی غیرقابل تحریم برای کشور به

جهانی را داد و در نتیجه پیش از اینکه ایران حتی مقدمات حفاری چاه در میدان مشترک را فراهم کند، قطری‌ها تولید از این میدان مشترک را آغاز کردند و از همان ابتدا تقریباً برای همه تولیدات به طور مستقیم یا به صورت گاز مایع‌شده و محصولات پتروشیمی آغاز و به بزرگ‌ترین تولیدکننده گاز و محصولات آن در منطقه تبدیل شدند. البته شایسته بود از زمان کشف این میدان در پیش از انقلاب اسلامی و سپس در دولت جمهوری چگونگی برداشت از این بزرگ‌ترین میدان گازی جهان، یک دیپلماسی فعال توافق‌نامه برداشت تهیه می‌کرد که شئونات کشور بزرگ ایران در مقابل یک شیخ‌نشین که در آن زمان فقط ۱۵۰ هزار نفر جمعیت داشت، رعایت می‌شد. طبق گزاره الف (بالا) باید برای پیش‌تولید گاز از سوی قطر حتی برای عبور گاز تولیدی آنها از طریق خاک ایران به اروپا توافق می‌شد و برای آنها هم بازار پاکستان و هند از طریق خاک ایران در نظر گرفته می‌شد و علاوه بر منافع ذکرشده در بالا حق‌العبور خوبی هم به طور مستمر نصیب ایران می‌شد. متأسفانه سیاسی‌کاری‌های سیاست و اقتصاد بین‌الملل ناموختگان و احمال در دیپلماسی انرژی این فرصت‌ها را برای همیشه از کف کشور ما ربود.البته اگر اقدام به‌موقع به‌ویژه در فضای منطقه‌ای و بین‌المللی که پس از پایان جنگ به نفع ایران به وجود آمده بود و هنوز تحریم‌های جدی‌تر علیه ایران مطرح و اعمال نشده بود و ایران به مرکز مبادلات انرژی منطقه‌ای regional energy hub تبدیل شده بود، علاوه بر فروش رسمی فرآورده‌های نفتی و گاز و برق و مبادله با همسایگان درآمد‌های مستمر و شایان و حتی غیرقابل تحریم برای کشور به

کلان در تولید گاز و برق بوده و هست. برای پیشبرد این برنامه، پیشنهاد کلی این بود که در منطقه و آن سوی مرزها (تا اروپا و چین) به کشور اعلام کنیم: الف- هرکشوری در منطقه گاز، فرآورده‌های نفتی، برق و گاز برای صادرات داشته باشد یا خواهد توانست صادرات گاز و فرآورده‌های نفتی و برق داشته باشد، ایران خریدار این کالاهاست؛ ب- هرکشوری در منطقه که خریدار گاز، فرآورده‌های نفتی و برق باشد، ایران آمادگی عقد قرارداد فروش برای این کالاهای انرژی را دارد. این رویکرد با استقبال محکم و فراوان ریاست جمهور و وزیر خارجه وقت مواجه شد؛ بنابراین به‌عنوان نخستین پروژه در این طرح پروژه عملی صدور گاز ایران به کشورهای هند و پاکستان طراحی شد. این طرح با کمک فعال مرحوم مهندس مرتضی هاشمی در دفتر تلفیق وزارت نفت و پرفسور راجبندرا پاچوری، ریاست مرکز تحقیقات انرژی هند که بعدها برای ارج‌گذاری کارهایش در بررسی‌های زمین‌گرمایی جایزه نوبل را برد، طرح خط لوله صلح تهیه شد. این طرح شامل جلب سرمایه خارجی برای شروع تولید گاز از میدان مشترک گازی با شیخ‌نشین قطر (میدان پارس جنوبی) بود. در این زمینه علاقه جدی کشورها اعلام شد. متأسفانه مسئولان وقت در اثر تشکیک‌های وزیر نفت وقت، ماجرا را جدی نگرفتند. نتیجه این شد که اجرای این طرح سال‌ها در مذاکرات بوروکرات‌های نفتی چمدان به دست و تردیدهای ناجبای خودی‌ها در بوته تعلیق ماند تا اینکه به قطر فرصت ربودن سرمایه‌های منطقه‌ای و

علی شمس اردکانی
رئیس کمیسیون انرژی
اتفاق ایران

در اواسط دهه ۱۳۶۰ بخشی از باران بین‌المللی صدام از پایان توطئه خود در جنگ تحمیلی علیه ایران ناامید شده بودند. زمانی مناسب برای افزایش قدرت اقتصادی ایران در منطقه بود که دولت سازندگی تا حدی از این فرصت‌ها استفاده کرد. در آن زمان نگارنده به‌عنوان مشاور ارشد اقتصادی و انرژی وزارت امور خارجه کارگروهی پژوهشی را در دفتر مطالعات بین‌المللی این وزارتخانه سازماندهی کرده بود. اولویت‌هایی که در آن زمان برای استفاده بیشتر از موقعیت استراتژیک کشور، با داشتن ۱۵ همسایه هم‌مرز، در چهارسوی کشور، در نظر گرفته شده بود و به دولت وقت گزارش داده شد. پیشنهاد شد به منظور بالابردن امنیت و قدرت منطقه‌ای و اقتصادی کشور چنین شود:

- ۱- افزایش مداوم ضریب امنیت ملی
- ۲- افزایش سهم منطقه‌ای و جهانی ایران در تجارت جهانی
- ۳- افزایش توسعه در بخش‌های گاز و برق برای تأمین مصارف داخلی و جذب سرمایه‌گذاری برای تکمیل شبکه‌های برق و گاز کشور .

پیش‌نیاز توفیق در این برنامه سرمایه‌گذاری فعال و جذب سرمایه خارجی برای تکمیل یا ایجاد شبکه‌های برق و گاز کشور، ایجاد بازار فعال برق و گاز در داخل کشور و با همسایگان و نیز سرمایه‌گذاری‌های

حرف اول

عبور از کشورهای میانجی

داوود هرمیداس پاوند . استاد روابط بین‌الملل

پیش از سفر رئیس‌جمهور به مجمع عمومی سازمان ملل، پیشنهاد کردم از همه ظرفیت‌ها برای نشان‌دادن عهدشکنی آمریکا و ظفره‌رفتن آمریکا از مذاکره واقعی استفاده شود. تمام هدف ترامپ این بود که در شورای امنیت، ایران را به‌عنوان یک تهدید منطقه‌ای نشان دهد. با اینکه به دلیل دستور کار شورا، امکان حضور مستقیم ایران وجود نداشت، اما سخنان روحانی در مجمع عمومی و دیدارهای دو‌جانبه او در کنار اجلاس وزرای خارجه ۲+۱ باعث شد آمریکای ترامپ، کشوری جلوه کند که قوانین بین‌المللی را زیر پا گذاشته و برخلاف منشور و حقوق بین‌الملل از برجام خارج شده است. تقریباً همه کشورهای دنیا پذیرفتند آمریکا نسبتاً تعهداتش را انجام نداده، بلکه تحریم‌های جدیدی را برخلاف قوانین بین‌المللی وضع کرده، درحالی‌که طبق گزارش‌های مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، ایران تعهدات برجامی خود را اجرا کرده و می‌کند. مشخص بود که به دلیل شرایطی که ترامپ علیه ایران ایجاد کرده، امکان گفت‌وگوی هیئت‌های دو کشور وجود ندارد. در این شرایط ایران تلاش کرد با استفاده از وزنه اروپا، مطالب مدنظر خود را به طرف آمریکایی انتقال دهد. البته مذاکره مستقیم با آمریکا می‌تواند میانجی‌های فرصت‌طلب را از میدان خارج کند، اما ترامپ بیشتر به‌دنبال نوعی نمایش در انواع مذاکره است...

ادامه در صفحه ۲

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

پیام کوتاه
۳۰۰۴۶۹۹

الو شرق
۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir

سرکار خانم شیده صفایی و خانواده محترم

ممبیت وارده را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض می‌کنم. از خداوند سبحان برای آن مرحومه علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر آرزومندم.

برنارد عزرائیلیان

همراهان امروز روزنامه شرق

رجوع به صفحه ۱۵

رجوع به صفحه ۳

رجوع به صفحه ۵

سازمان آگهی‌ها

۸۸۷۹۲۴۳۴-۸۸۱۹۲۸۷۷